

Kultur
MINISTERIET
SLOTS- OG KULTURSTYRELSEN

OPSAMLING FRA STORMØDE OM FORSØG MED KULTURPAS

INTRODUKTION

STORMØDE OM FORSØG MED KULTURPAS

Opsamlingen rummer referat fra kulturminister Jakob Engel-Schmidts stormøde om kulturpas i Slots- og Kulturstyrelsen den 7. februar 2024 samt opsamling af deltagernes anbefalinger til udvikling af kulturpas. Alt materiale vedr. deltagernes anbefalinger er vedlagt som bilag.

HVORDAN SKABER VI GODE FORUDSÆTNINGER FOR MÅLGRUPPENS DELTAGELSE I KULTURPAS?

Her følger en opsamling på kulturministerens stormøde om kulturpas, hvor 120 deltagere fra forskellige sektorer diskuterede, hvordan vi skaber gode forudsætninger for målgruppens deltagelse. I det følgende er væsentlige pointer fra stormødet opsummeret. Arbejdsgruppernes egne uredigerede noter og baggrund om stormødet kan findes i efterfølgende bilag.

BRUG CIVILSAMFUNDET OG EKSISTERENDE ERFARINGER

- Inddrag civilsamfundet, NGO'er og kommuner i udviklingen af kulturpas, og anvend og styrk de gode erfaringer, der hvor de allerede er.
- Inddrag de organisationer, som er tætte på de unge, og som de er trygge ved (link-workers).

SKAB SAMARBEJDE PÅ TVÆRS

- Hjælp til at bygge bro og partnerskaber på tværs af civilsamfund og kulturinstitutioner, inden der tages kontakt til målgruppen.
- Det er vigtigt at aktivere organiserede og selvorganiserede strukturer, der findes lokalt.
- Tænk på tværs af sektorer og opnå hellere få projekter end stor spredning.

TAG DE UNGE I HÅNDEN

- Der er brug for fællesskaber og nogle at tage af sted sammen med f.eks. gennem ledsager- og +1-ordninger.
- Tænk i forløb, der reducerer de mentale og praktiske barrierer hos målgruppen.
- Kulturoplevelsen skal betragtes som midlet og ikke målet, og der skal være en bevidsthed om processen.

INDDRAG OG DEFINÉR MÅLGRUPPEN

- Der er behov for en nærmere afgrænsning af målgruppen for kulturpas. Målgruppen kan med fordel deles yderligere op i undergrupper.
- Vigtigt at undgå stigmatisering.
- Det er en divers målgruppe. Alt passer ikke til alle.
- Involver målgruppen med en ung-til-ung tilgang og gør målgruppen til medskabere og opnå en forpligtende rolle.
- Vi skal i dialog med de unge. Skabe meningsfulde forløb og skabe trygge rammer.

OPBYG KOMPETENCER HOS KULTURINSTITUTIONERNE

- Overvej hvilken modtagelse/velkomst den unge mødes af ud fra den enkeltes ressourcer og kompetencer, så de unge føler sig inkluderet.
- Den, der tager imod de unge, skal være gearet til opgaven; dvs. både foreninger og kulturinstitutioner skal være indstillet på forandring for at kunne tilpasse sig målgruppen og klædes på fx ved kompetenceudvikling og samarbejder.
- Oplevelsen skal være rammesat og faciliteret på de unges præmisser.

GØR KULTURPASSET BREDT OG TILGÆNGELIGT

- Rammerne skal fordre tilgængelighed og så lidt bureaukrati som muligt.
- Det skal være muligt for målgruppen at kunne spejle sig i kulturen (kunst, idræt, foreningsliv mv.).
- Der ligger en vigtig formidlingsopgave i at få kulturpas ud til de unge og en bred kulturforståelse på unges præmisser.
- Kulturtilbuddene skal være mange og forskellige.

BILAG

BILAG 1

MØDEREFERAT

Deltagere ved mødet var interessenter, der arbejder med målgruppen for kulturpas: fra interesse- og paraplyorganisationer, kulturinstitutioner og til den brede kulturordførerkreds.

Ud over ministeren deltog medarbejdere fra Kulturministeriets departement og Slots- og Kulturstyrelsen. Det samlede antal deltagere ved mødet var ca. 110.

Stormødets formål var, at kulturministeren kunne modtage relevante input fra interessenter til det videre arbejde med udvikling af kulturpas, der skal øge muligheden for unges deltagelse i kultur-, idræts- og foreningsfællesskaber, og gå i dialog med deltagerne herom.

Ministerens indledende tale blev efterfulgt af et kort inspirationsoplæg fra Opgang2, Aarhus, som med video og oplæg præsenterede bl.a. unges forudsætninger for deltagelse.

Kulturministeren introducerede herefter til workshop med titlen: "Hvordan skaber vi gode forudsætninger for målgruppens deltagelse i kulturpas?" Ministeren gik rundt til alle borde og lyttede, mens workshoppen fandt sted og afsluttede mødet med at gå i dialog med deltagerne om deres anbefalinger.

PROCES FOR WORKSHOP

Deltagerne blev fordelt ved ni borde. De var på forhånd blandet ud fra et fordelingsprincip, der tog højde for mangfoldighed med hensyn til fagområde. Der var ligeledes på forhånd udpeget en ordstyrer og en referent ved hvert bord.

Workshoppen bestod af en individuel refleksion, hvor deltagerne nedskrev deres overvejelser og ønsker omkring kulturpas og derefter prioriterede det vigtigste ønske. Bordet rundt fik alle ordet og præsenterede deres ønske for de øvrige gruppe-medlemmer. Undervejs noterede referenten ønskerne på et fælles ark. Ud fra de individuelle ønsker forhandlede hver gruppe sig frem til de tre-fire væsentligste anbefalinger til kulturpas. Afslutningsvis præsenterede hver gruppes referent anbefalingerne for ministeren og salen.

BILAG 2

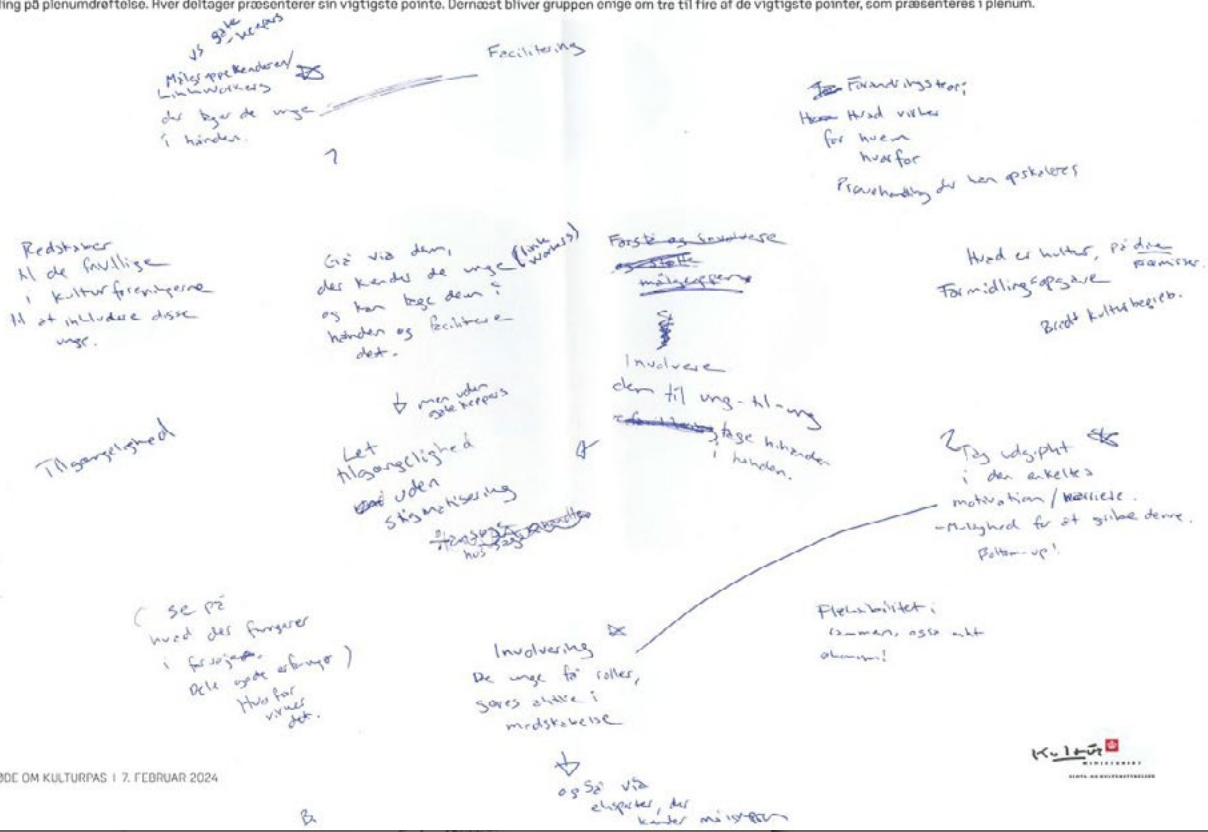
HVORDAN SKABER VI GODE FORUDSÆTNINGER
FOR MÅLGRUPPENS DELTAGELSE I KULTURPAS?

Workshopgruppernes ønsker kan her læses i en renskrevet version.

HVORDAN SKABER VI GODE FORUDSÆTNINGER FOR MÅLGRUPPENS DELTAGELSE I KULTURPAS?

Opsamling på plenumdreftelse. Hver deltager præsenterer sin vigtigste pointe. Dernæst bliver gruppen enige om tre til fire af de vigtigste pointer, som præsenteres i plenum.

STORMØDE OM KULTURPAS | 7. FEBRUAR 2024

- Knytte bånd mellem sociale og kulturelle områder og evt. psykiatrien.
 - trælle.
 - Skabe rum - trygge rum (Praktisk rum)
 - andre rumme dele.
 - Rolige rumme. - udvilling eller evnt.
 - erfaringer evt. påvisning.
 - Kreative færdigheder - natur/ håndværk/ kunst.
 - resources: Humør på stedet - skal være Billedet - den rumme rumme - frosked.

NAVN:
 ORGANISATION:

Ark nr. 1**De fire anbefalinger:**

- (gruppen har ikke skrevet fælles anbefalinger)

Kommentarer ud over de fire anbefalinger:

- Spørg dem, som kender målgruppen
- Ikke alt er for alle
- Uddanne kulturguides-/relationspersoner både frivillig – prof.
- Kapacitetsopbygning
- Præciser målgruppen
- Hver by sit format
- Ting ta'r tid for den enkelte og indsatser - lange relationer
- Tværsektoriel samarbejde, socialkultur
- Hellere få projekter end stor spredning

Ark nr. 2**De fire anbefalinger:**

1. Oplevelse og fælleskab skal faciliteres og kurteres nøje. Sammensætning, viden og kompetencer til de kulturfolk, der møder de unge
2. Det skal være frit og frivilligt for den unge at deltage. OBS på kommuners rolle og forventninger.
Mål: god oplevelse!
3. Lokal forankring
 - a. Bedre gensidig kendskab mellem kultur og dem, der møder de unge.
 - b. Ressourcer til brobygning. Både for passet og konkrete tilbud
4. Mere research: Hvem af de 43.000 er målgruppen? Kunne FGU/STU tages med? – del op i undergrupper.
 - a. Erfaringer fra fx Kultur på recept, Fællesskabsguider, Den fri ungdomsuddannelse

Kommentarer ud over de fire anbefalinger:

- Analysér målgruppen – overordnet + for enkelte og kig på erfaringer fra fx kunstnere i lokalområdet – få fat i dem og tilknyt dem som ressourcer
- Lokal forankring og brobygning - bygge bro mellem kulturliv og dem, der har adgang til de unge.
- Brobyggerfunktion
- Tage udgangspunkt i den enkeltes ønsker – derfor forudsætter den gode relation
- Møde unge (ressourcestærke) kunstnere. Rollemodeller. Forudsætter kontakt til de unge.
- Tænk forløb – særlig forkus på at mindske både praktiske og mentale barrierer.
- Faciliteter fælleskaber – de unge imellem og kræver at kulturfolkene er klædt på til opgaven.
- Vejledning i at møde de unge til kulturfolkene. Tage bedre imod dem, når de kommer. Integreres i digitalt 'kulturpas' også
- Sikre kendskab til muligheden hos de unge, der ikke allerede er i 'noget' – kunderejse derfra.
- Er det 'fri tid' og et tilbud eller et kommunalt 'redskab i kassen', skal der måles på output?
- 'Treparsaftale'
- Kommunen skal ind over, OBS på kommunens rolle
- Lokale forskelle
- Kig på: kultur på recept, fællesskabsguider

Ark nr. 3**De fire anbefalinger:**

1. Gå med dem, der kender de unge (link workers) og kan tage dem i hånden og facilitere det, men uden gatekeepers
2. Let tilgængelighed uden stigmatisering og uden at undersøge hos sagsbehandler
3. Involvere dem til ung-til-ung.
4. Tage hinanden i hånden.

Kommentarer ud over de fire anbefalinger:

- Målgruppekenderen/Linkworkers vs gatekeepers
- Facilitering
- Forandringsteori
 - Hvad virker for hvem, og hvorfor
 - Prøvehandling der kan opskaleres
- Hvad er kultur på dine præmisser
 - Formidlingsopgave
 - Bredt kulturbegreb
- Tag udgangspunkt i den enkeltes motivation/barriere
 - Mulighed for at gribe denne
 - Bottom up!
- Involvering
 - De unge får roller, gøres aktive i medskabelse → også via eksperter, der kender målgruppen
- Flexibilitet i rammen, også mht. økonomi
- Se på, hvad der fungerer i forvejen. Dele gode erfaringer – hvorfor virker det
- Tilgængelighed
- Redskaber til de frivillige i kulturforeningerne til at inkludere disse unge

Ark nr. 4**De fire anbefalinger:**

- (gruppen har ikke skrevet fælles anbefalinger)

Kommentarer ud over de fire anbefalinger:

- Brobygning
 - Kommune/region/kulturinstitution/civilsamfund
- Bæredygtighed institutionel infrastruktur
- Modtagerne
 - Foreninger skal være gearet
- Fælleskab
 - Diversiteten
- Kulturpas til publikum men et pas til at være en del af kulturen
- Inddrag målgruppen (hvad er behovet egentlig) hvad ville være svært ved at komme derover
 - Aktiv deltagelse (de unge skal have en forpligtigende rolle)
 - Vedvarende indsatser (bæredygtig institutionel infrastruktur)
- Det skal være let! (alt forstyrrende skal væk)
- De skal tages i hånden (følge venner evt. til)

Ark nr. 5**De fire anbefalinger:**

1. At kunne spejle sig i kunsten, kulturen, idrætten, foreningslivet → fortælling og plads og rummelighed
2. Nemt at deltage frivilligt og ligeværdigt gennem kulturpasset – ikke nok at være tilskuer
3. Kobling til eksisterende fælleskaber med guidning/håndholdt indsats/brøbyggere
4. Modtagelse og velkomst med vægt på de unges ressourcer og kompetencer
5. Mange typer forslag med stor forskellighed i aktivitet i organisering i finansiering

Kommentarer ud over de fire anbefalinger:

- Kulturlivet i passet, aktivitet og oplevelser – eller intensitet (vedholdenhed)
 - At kunne se perspektivet
- Lovgivningsmæssige rammer fx ledsager ordninger eller skattegrænser og så lidt bureaukrati som muligt.
- Fælles billede af målgruppens karakteristika – afgræsning og formål + kontaktpunkt.
- Ung til ung metode på unges præmisser → "varige" relationer
- Innovation af "makkerskabet som metode"
- Erfaringer fra fritidspas
 - Kobling til en brøbyggerindsats

Ark nr. 6**De fire anbefalinger:**

1. Længerevarende fleksible fælleskaber
 - "Det tunge seje træk"
 - Kapacitet
2. Interessante tilbud – og mange forskellige
3. Coach ledsagerordning "Body" member
 - Socialfører
 - GFU
 - Kommunale
4. Møde de unge hvor de er fysisk/mentalt

Kommentarer ud over de fire anbefalinger:

- Målgruppe 19-29
- "Det Gode Liv"
- Tværgående indsats (ministerier/styrelser/kommuner)
- Hvordan man faciliterer adgangen til kulturen

Ark nr. 7**De fire anbefalinger:**Er det egentlig et fælleskabspas?

1. Hvordan finder vi de unge?
 - Brug eksisterende aktører der kender de unge: målgruppekendere
 - Ung til ung er vigtigt
 - Metoder går fx tabt
2. Deltagende institutioner forpligter sig til at tilpasse initiativerne
 - Bruger partner-lokale og andre forbindelsesled
3. Tænk ud af de store byer
 - 100 mio. til hvad? Hvad skal vi lære?

Kommentarer ud over de fire anbefalinger:

- Hvordan finder vi dem – få kontakt til de organisation & initiativer, der allerede kender de unge.
- Følgeordning: ressourcestærk person tager en ung med. Alle har brug for invitation.
- Det er ikke de unge der er noget galt med
- Hvad er kultur? Måske er det mere et fælleskabspas?
- Skab hygge rum ← fælleskaber
- 100 mio. til hvad? Er det entré, er det en app, er det sport, er det kultur?
- Hvad skal vi lære af det her?
- Hvordan måler vi hvad vi læser og opnår ← afrapportering
- Meget lidt administration, bureaukrati - fx ULK
- Fokus på ung-til-ung
- Brug "målgruppekendere"
- Indsatser kan dermed justeres til målgruppen → som igen kan være til gavn for målgrupper.
- Skabe ramme for deltagelse + masse af partnerskabe
- Kommunen skal kunne bruges til noget her
- Fælleskabet → kompetencer → selvtillid
- Kulturinstitutionerne skal have et opdrag, der systematisk bliver implementeret. Governance model.
- Lavpraktisk
- Hvem møder de her sårbare unge, som intet netværk har
- Få linkworkers
- Kulturinstitutionerne skal være parate til at skræddersy tilbud
- Døren skal virke reel åben
- Støt ung til ung drivkraft
- Oplevelsen skal ses som et middel – ikke målet
- Unge skal have ansvaret
- Kom også ud af de større byer
- Livsduelighed
- Vi har brug for at føle at vi mestrer noget

Ark nr. 8**De fire anbefalinger:**

Finde hinanden (skabe et rum for det)

1. Dialog med målgrupper og partnerskaber
2. Tænk civilsamfundet ind som alle har med de unge/partnerskaber på tværs.
3. Vær opmærksom på det deltagende og udøvende/medskabende
4. Måske de unge oplever at de har helt nye styrker som de ikke viste de havde

Kommentarer ud over de fire anbefalinger:

- Vær opmærksom på deltagene og udøvende accept.
- Kunne gives til NGO som så kan uddele dem?
- Vigtighed på præsentationen af kulturpasset
 - Dialog/introduktion til de unge
- Tale ind i de eksisterende NGO'er line workers
- Nye sociale kompetencer til de tilbud der er? Udfordre hvem der er i kulturlivet!
- Brugervenlighed
 - Bred kulturforståelse
 - Hvad er kultur
- Penge til NGO' som har med berøring med de unge
- Faciliteter aktiviteter der er baseret på relationer og fælleskaber
- Kulturen skal tilpasse sig målgruppen og være villig til at forandre/tilpasse sig!
- Inddragelse af civilsamfundet
 - Nye partnerskaber på tværs

Ark nr. 9**De fire anbefalinger:**

- (gruppen har ikke skrevet fælles anbefalinger)

Kommentarer ud over de fire anbefalinger:

- Linket mellem unge og kulturtilbud.
- En digital løsning skal knyttes til et menneske/ en relation der kan bygge bro mellem kulturliv og ung – lad relationen være brobygger.
- Kultur skal kobles på fællesskaber og relationer.
- Kulturtilbud ud i lokalområder som første skridt.
- Partnerskaber på tværs fx kulturtilbud og boligorganisationer
- Ambassadører (nærvær og tryghed og kender følelser)
- Følgeforskning (blivende viden)
- Advisory Board fra målgruppen
- Lege med dem der gerne vil lege
- Afsæt i den enkeltes afsæt/relevans
- Lad dem skabe deres eget kulturrum
- Lokalt forankret
- Folkelig
- Nemt at administrere
- Lyt til netværket fremfor at opfinde nyt
- Ikke system – offer kommunikation
- Partnerskaber, samarbejde. Tilbud og kulturinstitutioner.
- Opmærksom på de unge som IKKE er i systemet.
- Hvem har set dem? (UU – vejleder)
- Vejledere på gymnasier og andre ungdomsuddannelser (læger?).
- Relations – line workers
- Kulturguides
- Kulturværter
- Medskabelse
- Partnerskab
- Test initiativer sammen med målgruppen inden det sættes i søen

BILAG 3

TALE VED
ADMINISTRATIONSCHEF, PER KJÆRGAARD PAULSEN,
OG LEDER AF UNGDOMSSPOR, KARIN JI TØTTENBORG,
OPGANG2

PER:

Jeg hedder Per Kjærgaard Paulsen, er administrationschef og daglig leder i Opgang2 - har samarbejdet tæt med min kollega Karin Ji Tøttenborg om de unge i Opgang2 i over 10 år.

Om Opgang2:

Opgang2 har eksisteret i 52 år som kulturinstitution i hjertet af Århus. Der er to primære afdelinger:

- Opgang2 Ungdomsspor – et aktiveringstilbud for sårbare unge.
- Opgang2 Turnéteater – et professionelt turnerende ungdomsteater.

Det hele begyndte:

I 1972 som en klub der var åben to aftener om ugen, hvor sårbare unge, der ikke vidste, hvor de ellers skulle gå hen, kunne komme og møde andre som dem selv.

I 1995 etablerede vi den første aftale med det, der i dag er Beskæftigelsesafdelingen i Aarhus Kommune om aktiveringstilbud til sårbare unge.

Vi har nu i næsten 30 år haft dette samarbejde, hvor kommunen visiterer unge til Opgang2 Ungdomsspor.

Undervejs 2001...

...etablerede vi et professionelt turnerede ungdomsteater, Opgang2 Turnéteater, med nyskrevet dansk dramatik om det mangfoldige Danmark og om ensomhed/fællesskaber – alt sammen på baggrund af og med de erfaringer vi gennem årene har fået i arbejdet med unge på Opgang2 Ungdomsspor.

2024:

I dag er der hos Opgang2 Ungdomsspor 33 unge voksne mellem 18 og 30 år, der arbejder fire timer dagligt på vores værksteder. Kunsten har en forandrende kraft!

Og kunsten har altid været vores afsæt i arbejdet med unge – med mennesker.

Vi har fire kunstværksteder, hvor arbejdes med forskellige former for billedkunst, digital kunst og musik. Omkring de unge er der vejleder Karin Ji Tøttenborg og syv værkstedsledere dvs. professionelle, udøvende kunstnere, der arbejder med kunsten sammen med de unge.

KARIN:

Hej. Jeg hedder Karin. Jeg er leder af Opgang2 Ungdomsspor, og så er jeg vejleder for den del af kulturpas-målgruppen, som er længst væk fra arbejdsmarkedet.

De unge vi har hos Opgang2, er en del af den gruppe, som Anne Mette Nielsen fra *Center for Ungdomsforskning* fra Aalborg Universitet refererer til, når hun gør opmærksom på, at en stor del af de unge, kulturpasset er tiltænkt, ikke vil få det brugt.

Det er dem, som sidder alene, hjemme, isolerede. De kommer IKKE afsted, bare fordi det er gratis. Den erfaring har vi blandt andet gjort os i uge 37, hvor der er gratis entre på mange kulturinstitutioner.

Vi har stillet de unge spørgsmålet: Hvad skal der til, for at I vil bruge passet på kulturoplevelser? Det er der kommet denne film ud af.

(FILM)

Når vi hos Opgang2 Ungdomsspor lykkes med at give de unge kulturoplevelser, er det fordi de unge, der starter hos os, bliver en del af et fællesskab. Vi kan tage af sted i grupper på 5-30 deltagere.

Vi tager dem med til steder som: *AROS, Moesgaard Museum, Den gamle By, Museum Køn, Kunsthall Aarhus*, spillesteder som *Radar* og *Musikhuset Aarhus* og teatre som *Filuren* og *Aarhus Teater*.

Når vi lykkes med at få vores unge ud og opleve kulturen, er det fordi, vi arrangerer det. Vi fungerer i denne sammenhæng som det, en af vores samarbejdspartnere, *ROSA – Rockens genreorganisation* - kalder *Link workers*.

Vi koordinerer med kulturinstitutionerne. Får lavet gode aftaler med dem. Og så tager vi, personalet, med. Vi er der, tit bare på sidelinjen, men vi er der, hvis de får brug for hjælp.

Det er disse erfaringer, vi gerne vil dele med jer.

Vi har i det hele taget et tæt samarbejde med mange kulturinstitutioner i Aarhus:

Udstillinger:

Biblioteket Dokk1 (hvor vi sidste år havde udstilling og arbejdende værksted), *KØN – Det gamle kvindemuseum*, Ungdomskulturhuset, Biograf Øst for Paradis, Kulturbunkeren, Overtaci Museet.

Koncerter:

Spillestedet *Radar*, koncerter med vores unge.

ROSA:

Som handler om at bringe musikken til os. Musikerne kommer til os, og afholder koncerter for vores sårbare unge.

Virksomhedsbesøg:

Hvor de unge kommer med ind i maskinrummet. Og ser kulturinstitutionerne som en mulig arbejdsplads (*Aarhus Teater, AROS, Ree Park*)

Virksomhedspraktikker inden for den kreative branche...

...som er noget af det, som vi har specialiseret os i: Kunstmuseum *AROS*, Teater *Filuren*, Spillestedet *Radar*, Reklamebureau *Camp fire*, Filmproduktionselskabet *Gotfat*, *Tatovør Venlig hilsen*.

Og så har vi et udvidet samarbejde Aarhus Teater, hvilket Per vil sige lidt mere om.

PER:

Samarbejder:

Det er helt afgørende for, at Kulturpasset kan lykkes, at vi på tværs tager hinanden i hånden og samarbejder.

Opgang2 har i over 10 år haft et samarbejde med Aarhus Teater, hvor vi har premiere og efterfølgende spiller vores ungdomsforestillinger hos dem i to uger. Her har vi mulighed for at bringe unge fra hele kommunen i byens store teater.

Og vi har mulighed for at tage de unge fra Opgang2 Ungdomsspor med ind i et rum og ind i en oplevelse, de ikke selv har mulighed for at nærme sig.

Denne type af samarbejde, tror jeg, er én af vejene til at komme til at lykkes med, at unge får glæde af Kulturpasset.

Anbefaling i udmøntningen af Kulturpasset:

Man bør overveje, om der til tilbud som Opgang2 Ungdomsspor – og der mange andre som os – kan skabes rammer/økonomi til, at vi kan hjælpe de unge i gang med at bruge Kulturpasset.

Vi ved, hvad der skal til, vi kender målgruppen og de unge vil gerne bruge de fællesskaber, de finder hos os.

Tak!

